

Triple-A grondslag uitmuntende fokkerijresultaten Hoogeveen en De Vries

'Al jaren geen slechte vaarzen meer'

Met een gemiddelde van 87,3 punten hadden de 16 vaarzen van John de Vries uit Boijl het afgelopen jaar het beste exterieur van Nederland. Buurman Martie Hoogeveen uit Vledderveen haalde met 13.462 kg melk per koe de hoogste productie van Nederland. Beide bedrijven hielden vorige week zaterdag open dag in het kader van de jaarvergadering van de Triple-A vereniging.

Door: Anne Hiemstra
Fotografie: Noordoost, G Burgers

Voorafgaand aan de bezoeken aan de bedrijven van John de Vries en Martie Hoogeveen, vond vorige week zaterdagmorgen de drukbezochte jaarvergadering van de Triple-A vereniging in Frederiksoord plaats. De beide veehouders vertelden er hoe ze twaalf jaar geleden een lezing bijwoonden van aAa-analist Jan Schilder, door de fokkerijfilosofie geïmponeerd raakten en de methode vervolgens op hun bedrijven gingen toepassen.

Exterieur onbelangrijk

De cijfers die de 36 koeien van Martie en Linie Hoogeveen weten te realiseren, zijn indrukwekkend. Met een rollend jaargemiddelde van 13.462 kg melk met 3,93% vet en 3,50% eiwit haalde Hoogeveen het afgelopen jaar de hoogste productie van Nederland. Daarbij komt nog het gemiddelde exterieur van maar liefst 87,1 punten, hetgeen Hoogeveen overigens onbelangrijk noemt. „We doen er niets mee, het is alleen handig voor de verkoop.”

Het rantsoen dat de veehouder zijn melkkoeien voorschotelt, bestaat uit 50 procent graskuil en 50 procent maïs, waarbij de graskuil in blokken voor het voerhek wordt gezet. Daarnaast voert Hoogeveen 8 kg bijproducten,

1 à 2 kg soja, 2 kg grasbrok en onbeperkt hooi. De vaarzen krijgen per dag maximaal 8 kg brok verstrekt en de oudere koeien 10 kg. In de zomer wordt overdag weidegang toegepast. „De totale voerkosten, inclusief het jongvee, bedragen 9 cent per kilo melk”, vertelt de veehouder.

Oude stieren

Toen Martie Hoogeveen een jaar of 15 was, raakte hij geïnteresseerd in de fokkerij. Sinds die tijd zijn er dan ook geen koeien meer aangekocht en werden er allround stieren ingezet. Hoogeveen hield geen rekening met Inet en nog altijd spelen fokwaarden nauwelijks een rol bij de stierkeuze. Zelfs oude stieren als Triple Threat, Tops en Sheik krijgen vandaag de dag nog kans. „Mijn motto is dat je een stier wel te vroeg kunt gebruiken, maar nooit te laat.”

„Het goede aan het aAa-systeem is dat altijd de waaromvraag wordt gesteld. Bij een probleem wordt altijd naar de oorzaak gezocht, zodat het bij de volgende generatie kan worden verholpen”, aldus Hoogeveen. „Ik heb voor de aardigheid ook eens het Stier Advies Programma van CRV laten draaien, op basis van 100 procent exterieur en met stieren die ik zelf in het vat had. Veel adviezen bleken gewoon een anticode te hebben”, wijst de veehouder op de aAa-codes. „Maar

Topfokker John de Vries toont zijn koeien aan de bezoekers van de jaarvergadering van de Triple-A vereniging.

misschien dat het SAP ook best werkt”, gaat hij schouderophandend verder. Het stiergebruik is met stieren als Boss Iron, Design, Donato, Mtoto, O Man en Scooby Duu zeer divers.

Wie denkt dat Hoogeveen zich, omwille van de resultaten, de hele dag tussen zijn ruim in conditie zijnde koeien bevindt, heeft het mis. „Wij hebben bewust voor deze schaal gekozen, omdat ik zit net zo lief op de trekker, als dat ik naar een keuring ga en doe dan ook alle trekkerwerk zelf.”

Grote vaarzen

John de Vries houdt er ongeveer dezelfde fokkerijvisie op na. „aAa is heel belangrijk binnen de fokkerij, maar fokkerij is niet belangrijk om beste koeien te krijgen, de fokkerij bepaalt maar 20 procent”, prikkelde hij de zaal.

Zijn koeien realiseren een exterieurgemiddelde van maar liefst 88,3 punten, met een gemiddelde productie van 11.000 kg melk met 4,10% vet en 3,50% eiwit. De bijbehorende voerkosten bedragen 6 cent per liter melk.

De Vries verkoopt veel vee voor het leven en zag de leeftijd van zijn veestapel daardoor oplopen naar zes jaar en vier maanden. „Omdat je met oude koeien toch kwetsbaar bent, besloot ik maar eens een lichter vaarzen aan te houden”, stelt de veehouder, wiens 16 vaarzen het afgelopen jaar bij de bedrijfsinspectie gemiddeld 87,3 punten en daarmee het hoogste van Nederland scoorden. Ook De Vries geeft echter aan geen waarde te hechten aan de bedrijfsinspectiegegevens. „Ik doe er niets mee, hoewel de cijfers natuurlijk belangrijk zijn voor de fokwaarden van stieren.” Bijzonder is dat de vaarzen binnen een leeftijd van twee jaar afkalfden en gemiddeld toch maar liefst 1,55 meter groot waren.

Op gevoel

„De jongveeopfok is heel belangrijk”, schetst De Vries. „Eerst moet je veel eiwit voeren en daarna veel structuur. Kalveren die na een week al hooi vreten, dat slaat nergens op. Een baby voer je na een week ook geen boerenkoolstampot.” Het melkvee wordt eens in de drie dagen graskuil verstrekt en tweemaal daags droge maïs. De koeien staat daarnaast onbeperkt hooi ter beschikking en het restvoer gaat naar de pinken en droge koeien. Mengen vindt De Vries niet nodig. „Koeien zijn uitstekend in staat zichzelf te corrigeren.”

Voordat John de Vries met het aAa-systeem ging werken, keek hij (ook) niet naar indexen en deed hij de fokkerij puur op gevoel. „Ik ben me in aAa gaan verdiepen en begrijp het ook echt. Als een koe een euvel heeft, kun

je dat met aAa in de volgende generatie oplossen, de koeien raken beter uitgebalanceerd. Ik zou dan ook niet weten wanneer ik een slechte vaars had de laatste jaren.” Het stiergebruik blijkt met stieren als Shottle, Scooby Duu, Benson, Tiamo, Active, Boss Iron, Lheros, Talent en Bookie ook hier divers.

Dikke hakken

Hoewel zijn vaars Venetie 5 (Goldwyn x Rembrandt) afgelopen zomer de NRM won, vraagt De Vries zich af of hij zich in het showcircuit nog wel thuis voelt. „Het gaat tegenwoordig allemaal wel ver. Bij mij hebben de koeien geen privileges, alles loopt gewoon in de koppel”, stelt De Vries. Zieke koeien krijgen daarentegen wel alle aandacht. „Ik heb hogere veeartskosten dan de gemiddelde boer, maar ik ben dan ook niet zuinig met infusen en pijnstillers en dat soort dingen.” Dat betekent overigens niet dat de koeien niet robuust of duurzaam zouden zijn. „In een jaar tijd heb ik 24 koeien aan een veehouder met een zware overbezetting verkocht, waar mijn koeien het toch heel goed doen.”

De Vries voerde vorig jaar vijf koeien af met gemiddeld meer dan 80.000 kg melk. Ook bracht het bedrijf al negen honderdtonners voort, hoewel de veehouder dat onbelangrijk noemt. „Dat is geen prestatie op zich. Het heeft te maken met een stuk acceptatie en hoe ver je daarin wilt gaan”, wijst hij op ouderdomsproblemen als een hoog celgetal. De oudere koeien produceren gemiddeld 14.000 kg melk en zijn meer dan eens groter dan 1,60 meter. „Maar er is geen enkele koe bij met een dikke hak”, aldus John de Vries, die een dichte vloer in zijn relatief oude ligboxenstal heeft liggen en diepstrooiselboxen heeft. „Problemen als een dikke hak zijn altijd de schuld van de boer zelf.”

De tienjarige Marijke 50 (Archibald x Accid Buck-Val) van Martie en Linie Hoogeveen uit Vledderveen, produceerde tot dusver al ruim 112.000 kg melk. Haar Shottle-zoon is recent naar KI Kampen vertrokken.